

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quæcumque Extant

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

Marius <Mercator>

Parisiis, 1673

Sermo Secundus In Ecclesia Habitus De Dogmate Seu Theognōsia, id est,
de conjunctione inconfusa duarum naturarum in Christo, & communionem
nominum, velut in Apollinaristas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14215

gisset in sermone hoc, quem apud se habuit, ipsa non pratermississet, credo, sine gravi reprehensione, cum plena sint impietatis longenequandissimae: reliqua enim diligenter perloquitur, prout errorem in his comprehendi ratus est.

DOMINI ITAQUE INCARNATIONEM, &c.] Bellovacensis codex non minus corruptus est quam Vaticanus. Sic enim habet: Domini itaque incarnationem intremiscam suscepri-
cem Dei formam una ac pari qua Deum Verbum tanquam divinitatis, &c. Utriusque codicis vitium emendari debuit, partim ex Cassiano, partim ex Cyrillo.

Lib. 7. de Inc. cap. 8.

Cassiani sunt haec verba in vulgatis codicibus: Sed tamen ne Dominum Jesum quasi unum de plebe crederes, dedisti ei aliquid dignitatis, tribuens ei honorem ut sancto homini, non divinitatem vero homini ac vero Deo. Quid enim dicit: Formavit Deus dominicam incarnationem: theotoci formam honorem cum Deo, sicut unam formam deitatis, sicut divinae voluntatis inseparabilem statuum, sicut imaginem latentis Dei? Superius imaginem Dei Adam esse dixisti, hic Christum imaginem dicit; illum statuum, & hunc statuum. Sed gratia videlicet tibi pro honore Dei agenda sunt, quod theotoci formam honorandam cum Deo esse concedis: in quo non tam honor est, quam injuria. Neque enim in hoc ipso tribuis Domino Jesu Christo honorem divinitatis, sed negas: subtili quippe impietatis arte honorandum cum Deo dicit, ne Deum esse fatearis, & hoc ipso quo videris eum fallaciter conjunxisse, disjungas. Nam cum vique eum, non ut Deum colendum, sed quasi cum Deo honorandum esse blasphemus, ideo ei tribuis divinae vicinitatis conjunctionem, ut deitatis auferas veritatem. Impiissime & callidissime hostis Dei, peragere vis scelus negantis, sub nomine

confitentis. Honoremus, inquit, sicut divinae voluntatis inseparabilem statuum, sicut imaginem latentis Dei. Profecit videlicet apud nos per beneficia sua honor creatoris, ac redemptoris nostri Domini JESU CHRISTI. Si ideo ab eo de aeterno interitu redempti sumus, ut redemptorem nostrum statuum diceremus, digno videlicet obsequio, digno cultu respondere benignitati ac pietati illius nitimur, si majestatem, quam ille propter nos humiliare non renuit, nos etiam auferre contemur.

Quoniam hic ipse locus Cassiani correctione eget; sic enim legendus: Formavit Deus dominicam, incarnationem, & ob hoc formam honorem cum Deo, sicut unam formam deitatis, sicut divinae majestatis inseparabilem statuum, sicut imaginem latentis Dei, &c.

Legendum ita docet non tantum consequens oratio, ut apparet; sed etiam Cyrillus in epistola ad suos Constantinopolitani agentes. Quia causatur, inquit, locutionem inconsonantem flagitari Dei genitricem, id est, & totam virginem sanctam. Dicat nobis ipse interrogatus, ubi genitricem CHRISTI, id est, & totam scriptura loquatur? An vltum episcopale concilium est, quod & totum, id est suscepri-
cem, vel capace[m] deitatis formam nominaverit CHRISTUM? in illo enim quaternione, quem hic misit, nosque vehementer offendit, ita est, & totum & totum, &c.

Ex hoc Cyrilli testimonio colligere est, Nestorii sermonem, quo de agimus, aliqua ex parte apud Mercatorem deicere, siquidem apud ipsum desiderantur extrema verba, atque, ut probabile est, longe plura.

DUPLUM ENIM NATURARUM, &c.] Adversus hanc sententiam vehementer disputat Marini Mercator in appendice ad contradictionem duodecimi anathematismi.

SERMO SECUNDUS

IN ECCLESIA HABITUS

DE DOGMATE SEU ΘΕΟΓΝΩΣΙΑ,

id est,

de conjunctione inconfusa duarum naturarum in Christo, & communionem nominum, velut in Apollinaristas.

HABITUM in Ecclesia docet Cyrillus: inscriptum de dogmate ostendunt tituli exceptorum concilii Ephesini. Dogmatis nomine intelligi & cognoscitur, atque adeo cognitionem, humanitatis simul & divinitatis Christi, loquitur exordium. Seriem partium non excogitatam a nobis ad arbitrium, sed veram esse facile noverit, quisquis loca, vnde singulae sumptae sunt, inter se contulerit.

Ex epistola Cyrilli ad suos apocriphos.

ΟΥΤΙΣ ΚΑΘΩΣΤΙΝΑΙ ΧΡΙΣΤΩ ΤΩ ΕΙΣ ΕΜΕ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ, ΑΛΛΑ ΤΩ ΑΘΕΙ ΤΩ ΔΟΓΜΑΤΑ ΠΟΛΥ, & ΤΩ ΜΕΜΠΟΔΩ ΤΗΣ ΤΩ ΔΕΩΟΤΟΥ, & ΤΗΣ ΓΕΩΟΤΗΣ ΑΜΑ & ΤΩ ΔΥ ΔΕΟ ΤΟΤΗΤΟΣ.

Καί μετ' ὀλίγα· Καί ἀποδείξω τοῖς ἡμετέροις δέμοις, διὰ τῶν ἑσθίων καὶ πολλῶν κεκτημένοις, & θερμότητι διότιθαι, ἵνα δὲ τῆς αἰεὶ τὸ δόγμα θεογνωσίας πεπρωμένοις. τὸ το δὲ εἶναι ἑκκα-
μα

NON clamoribus probo erga me studium nostrum; sed laudo circa dogmata desiderium, & quod deitatis & humanitatis Domini meministis.

Et post pauca: Aspicio populos multam quidem reverentiam, & pietatem prudentissimam possidere; ignorantia vero θεογνωσίας cæcutire. Hoc autem non est crimen

μα τῆς λαῶν ἀλλὰ πῶς αὐτὸν ἀπορεπῶς ἔποιμι, πὸ μὴ ἔχειν τοὺς διδασκάλους χειρὸν καὶ τὴν ἀκριβέστερον ὑμῶν ᾧ ἔλαττα δογματῶν.

Ex lib. 1. Cyrilli adversus Nestorium.

Μεμνησθε δὲ ποῦ πρῶτος καὶ τὰ πολλὰ καὶ μοι πατρὸς ὑμῶν Εἰρηνοῦ, πῶς διηγεῖται πατρὸς τὸν δευτέρου Χριστὸν ἀκριβῶς φύσει. διὰ τὸ αὐτὸ καὶ τῆ φύσει, τῆ δὲ ἀξία μοναδικῆ. ἢ γὰρ τῶν φύσεων ἀγέννητα, ἔχει τὴν συνάφειαν μία, τῶν αὐτῶν φύσεων ἐν τῇ οἰκείᾳ τάξει ἔχει πρῶτος μωροῦσιν. τῆς δὲ ἀξίας συνωμολογῶν, ὡς πατρὸς τῶν, εἰς ἀγέννητα μοναδικῶν.

Ex lib. 2. Cyrilli adversus Nestorium.

Διὰ τὸ τοῦ βούλομαι ὑμᾶς μὴ ἀσφαλείας κροτεῖν. διαίρεσις οὐκ ἔστι τῆς συνωμολογίας τῆς ἀξιώματος, τῆς ὑπόστατος. αὐτὸ τῆς ἑκείνου Χριστὸς οὐκ ἔστι διαίρεσις. τῆς θεότητος καὶ ἀνθρώπινης οὐκ ἔστι διαίρεσις. ὁ Χριστὸς καὶ τὸ Χριστὸς ἀδιαίρετος, οὐ γὰρ ἔχοντο δύο Χριστοὶ, οὐδὲ δύο ὑποῦς. οὐ γὰρ ἔστι ἡμῖν πατρὸς καὶ δούτερος, οὐδὲ ἄλλος καὶ ἄλλος, οὐδὲ πάλιν ἄλλος ὑποῦς, καὶ ἄλλος πάλιν. ἀλλ' αὐτὸς ὁ εἰς ἔστι διπλῶν, οὐ τῆ ἀξία, ἀλλὰ τῆ φύσει.

Ex eadem libro.

Ἀλλ' ὡς περ λέγει ὁ Θεὸς τὸν πρῶτον δημιουργόν, καὶ Θεὸν τὸν Μωσαῖα. Θεὸν γὰρ, φησὶ, πέποιθε σε τῷ Φαραῶν. καὶ ἕπον τὸν Ἰσραὴλ τῷ Θεῷ. Υἱὸς γὰρ, φησὶ, ἀποστόλος μὲν Ἰσραὴλ, καὶ ὡς περ λέγει ὁ Χριστὸς τῷ Σαούλ. Οὐ μὴ γὰρ, φησὶν, ἔπιβαλὼ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτόν, ὅτι Χριστὸς κρείσσον ἐστὶν Κυρίου. Τὰ δὲ λέγει ἡμεῖς ὡς Χριστὸς μὲν Κύριος. ἔ τ' Βαβυλωνίων ἀγιον. Ἐγὼ γὰρ, φησὶ, σιωπῶντα αὐτοῖς. ἔ τ' λέγει ὁ Χριστὸς καὶ τὸν δευτέρου Χριστὸν, καὶ Θεόν, ἔ νύον, καὶ ἀγιον. ἀλλ' ἢ μὴ κοινωμία τῶν ὀνομαστικῶν ὀμοία. ἔχ ἢ αὐτῆ δ' ἀξία.

Ex eadem libro.

Ὅταν οὖν ἡμεῖς γραφῆ μὴν λέγῃ, ἢ ἡμεῖς τῷ Χριστῷ τὴν οὐκ τὴν μακαρίας πρῆξιν, ἢ θανάτων, ἢ δαμοῦ φάμεται πρῆξιν, Θεὸς, ἀλλ' ἢ Χριστὸς, ἢ ὑποῦς, ἢ κρείσσον. ἔ τ' αὐτὰ τὰ πρῶτα τῶν δύο φύσεων εἰσι σημαστικά. ποτὲ μὲν αὐτῶν, ποτὲ ἢ ἐκείνης, ποτὲ ἢ αὐτῆς καὶ ἐκείνης. ὅτι πὶ λέγει, ὅταν τὸ ἐξ οὐρανοῦ γεννητοῦ ἡμῶν ἢ γραφῆ διηγήται, πὶ λέγει. Ἐξ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, οὐκ εἶπεν, Ἐξ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν θεόν λόγον. ἀλλὰ λαμβάνει τὸ ὄνομα τὸ μωνοῦν τῆς φύσεως τῆς δύο. ἔ τ' γὰρ ὁ ὑποῦς ἀνθρώπου ἐστὶ καὶ Θεὸς, λέγει. Ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἡνωμένον ἐκ ζωαίματος, ἵνα ἴδῃς τὸ ὄνομα πατρὸς κρείσσον τὸ μωνοῦν τῆς φύσεως τῆς δύο, ἵνα τὴν ἡμεῖς τὴν οὐκ

men plebis; sed ut verecunde dicam, propterea quod doctores elimatius & liquidius vobis aliquid etiam de dogmatibus tempus non habuerint apponendi.

Meministis autem prorsus eorum, quae saepe dixi vobis, cum duas in Christo Domino naturas distinguerem: duae sunt enim, si naturam spectes; si dignitatem, simplex. Naturarum enim auctoritas una est, propter conjunctionem; naturis quidem semper in suo ordine permanentibus, sed dignitate conjuncta, ut jam dixi, in auctoritatem univcam.

Propterea volo vos cautius favere, vel plaudere: divisio non est, neque conjunctionis, neque potentiae, neque filiationis, neque hujus, quod est Christus. In his divisio non est; in deitate vero & humanitate divisio est. Christus, secundum quod est Christus, indivisus est; & filius, secundum quod est filius, indivisus est. Non enim habemus duos Christos vel duos filios; neque est apud nos primus Christus, & secundus; neque alter & alter; neque iterum alter filius, & iterum alter filius; sed idem ipse est duplex, non dignitate, sed natura.

Sed quemadmodum dicimus, Deum omnium opificem, & Deum Mosem: Deum enim, inquit, posui te Pharaonis. Et Israel Filium Dei: Filius enim, inquit, primogenitus mihi Israel. Et quemadmodum dicimus Christum Saul: Non inquit, imponam meam manum super ipsam, eo quod Christus Domini sit. Similiter & Cyrum: Hec dicit, inquit, Dominus Christo meo Cyro: & Babylonium sanctum: Ego enim, inquit, precipio ipsis sanctificatis, & ego duco ipsos. Ita dicimus Dominum, & Christum, & Deum, & Filium, & sanctum; sed communio quidem nominum similis est, dignitas vero non eadem est.

Quoties igitur sancta scriptura dicta est, vel generationem Christi ex beata Virgine, vel mortem, nusquam Deum dicit, sed aut Christum, aut IESUM, aut Dominum; quoniam haec tria naturas indicant duas, modo hanc, modo illam, modo utramque. Est autem tale quod dico, quoties nobis generationem ex Virgine Scriptura commemorat, quid dicit? Misit Deus Filium suum; non dicit: Misit Deus Verbum; sed utitur eo nomine, quod naturas indicat duas. quia enim filius homo est & Deus, dicit: Misit Deus Filium suum sum factum ex muliere; ut cum audieris, factum ex muliere, ita cum reperit nomen positum, quod naturas indicat duas; & generationem

Exod. 7. v. 1.

Exod. 4. v. 22.

1. Reg. 24. v. 7.

1. Sai. 45. v. 1.

1. Sai. 13. v. 3.

Gal. 4. v. 4.

v. conc. cap.

6

ex beata Virgine Filii voces. Filium enim Dei peperit virgo Χειροτόκος: nam quoniam Filius Dei duplex est in naturis, peperit quidem Filium Dei, quia peperit hominem, qui est Filius Dei, propter conjunctum ei Filium Dei.

Quod in nativitate ex Christi genitrice Virgine divina scriptura ponat Filii nomen, declaravimus. Audi jam & in morte, & vide sicubi tandem Dei nomen est positum, ut passibilem Deum inducamus. Cum inimici essemus, inquit, reconciliati sumus Deo per mortem Filii ejus; non dicit, per mortem Dei Verbi.

Rom. 5. v. 10.

Erat quidem Deus Verbum ante incarnationem, & Filius, & Deus cum Patre; sumpsit vero novissimis temporibus servi formam: sed cum sit & antea filius, & ita vocetur post assumptionem, non potest vocari divisus Filius, ne duos filios constituamus; sed quia illi conjunctus est, qui erat a principio Filius, non potest secundum dignitatem filiationis divisionem suscipere. Quoad dignitatem filiationis, inquam, non quoad naturas; propterea & Deus Verbum nominatur Christus, quia habet conjunctionem cum Christo perpetuam; neque contingit, ut Deus Verbum sine humanitate faciat aliquid: perducta est enim ad summam conjunctionem, non tamen ad deificationem, ut sapientes e recentioribus dogmatistis asserunt.

Ita etiam Christum secundum carnem, propter conjunctionem, quam habet cum Deo Verbo, Deum nominamus, scientes esse hominem, qui apparet. Audi utrumque Paulum predicantem: Ex Iudeis, inquit, Christum secundum carnem, qui est supra omnes Deos. Prius hominem confitetur, deinde conjunctione ad Deum, dicit Deum eum, qui apparet, ne quis Christianitatem hominis putet esse cultricem.

Rom. 9. v. 5.

Audi etiam, hoc nomen, Dominus, aliquando de humanitate Christi, aliquando de divinitate ejus, aliquando de utraque positum. Quotiescumque manducabitis panem, & calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis. Audi ex precedentibus imperitiam objicientium, quod maximam esse legant hujus mysterii utilitatem, & cujus commemorationem hominibus afferat; atque audi non me hoc dicentem, sed beatum Paulum: Quotiescumque manducabitis panem hunc; non dixit, quotiescumque

1 Cor. 11. v. 26.

της μακαρίας πρηνος, υιός μου, καλής. υιός γάρ εζηήσατο Θεός και η Χειροτόκος πρηνος, αλλ' επειδησθη ο υιός τῶ Θεού διπλοῦς ἐστὶ τῶ φύσις. εζηήσατο ἐν τῶ υιὸ τῶ Θεού, αλλ' εζηήσατο πάλιν ἀνθρώπινητα ἵνα ἐστὶν υιός, ἀλλὰ τὸν σωματικόν υιόν.

Οτι μὲν οὖν ἐστὶ τῆς θρηνησεως τῆς ἐκ τῆς Χειροτοκας πρηνος ηἰσησι δ, υιός, ἡ ἁγια γραφή, διδουλωσμεν. ακουσον δ' ἐπι τῶ θανάτου, εἰ ἐστι ποτὲ κείμενος ο Θεός, ἵνα παθησῶν τῶ Θεῷ εἰσαγαγωμεν. Εχρησθη, φησιν, οἰτες, κρητηλωγημεν δὲ Θεῷ ἀλλ' τῶ θανάτου τῶ υιὸς αὐτοῦ. ἐκ εἰπε, ἀλλ' τῶ θανάτου τῶ Θεοῦ λόγῳ.

Ex lib. 1. Cyrilli adversus Nestorium.

Ἦν μὲν γάρ ο Θεός λόγος, ἐπεὶ τῶ εἰσαγωγῆς πῆσας, υιός ἐστὶ Θεός, και σωματικῶν δὲ πατερι ἀνέλαθε ἡ ἐν ὑστερις κειρισί πάλιν τῶ δουλις μορφῶν. αλλ' ὡν πατὴρ τοῦτου υιός, ἐκ κληρονομίας μὲν πάλιν ἀάλληλην οὐ δυνάται κληρωσται κληρονομίως υιός, ἵνα μὴ δύο υιοίς δογματισωμεν. αλλ' εἰσαδησθη ἐκείνῳ σωματικῶν δὲ ἐν εἰρηῶν ὄντι υιῶν δὲ πατὴρ αὐτῶν σωματικῶν, οὐ δυνάται κτ' ὁ ἀξίωμα τῶ υιότητος διαίρειν διέσταται. κτ' ὁ ἀξίωμα, φημι, τῶ υιότητος, οὐ κατὰ τῶ φύσις. ἀλλ' τῶ και Χειροτός, ο Θεός λόγος ὀνομάζεται επειδησθη ἐχθ' πάλιν σωματικῶν πάλιν πατὴρ τῶ Χειροτὸν διωκεν. ἐ ἐκ εἰσι τῶ Θεῷ λόγῳ αἰνῶν τῶ ἀνθρώπινητος παρῆσται π. ἀπὸ κείνωται γάρ εἰς ἀκταν συναφῆς, ἐκ εἰς ἀποθέωσιν, κτ' πῶς σοφοῦς τῶν δογματιστῶν τῶ νεωτέρων.

Ex lib. 2. Cyrilli adversus Nestorium.

Ἄλλ' εἰδὲ ὅ κτ' ἄρχα τῶ Ἰσραηλ συγενῆς, ο κτ' ὁ φαινόμενον ἀνθρώπος, ο κτ' πάλιν Παύλου φωνῶν ἐκ ἀπῆρατος γενημηλῶς Δαβὶδ, πῆρτοκράτωρ τῶ συναφεία Θεός. ακουσον ἀμφότερα τῶ Παύλου κρητηλωπος, ὀμολογῶ τῶ ἀνθρώπον παρῆσται, ἐκ τότε τῶ τῶ Θεῷ συναφεία θεολογῶ ὁ φαινόμενον, ἵνα μηδεὶς ἀνθρώπουλω τῶ Χειροτῶν ἑσποθῆη.

Ex lib. 2. Cyrilli adversus Nestorium.

Ἀκουσον ἐ δ, κείμενος, ποτὲ μὲν ἐπι τῆς ἀνθρώπινητος τῶ Χειροτῶ, ποτὲ δ' ἐπὶ ἀμφοτέρων κείμενον. ὁσάκις ἀν ἐσθῆτε τῶ ἄρτων τῶσιν, ἐκ ποτήριον τῶτο πῆντε, ἐ θανάτου τῶ κείμῳ κρητηλωτε. ακουσον ἐκ τῶ παρηρημένων πάλιν ἀμαθίας τῶν ἀπίπτητων, ὡς ἰσραηλ ἀναμνώσκει τῶ μωσῆς πάλιν ἀφείλῃς, και πῶς πῶς ἀνθρώπος πῆρεχεται πάλιν ἀμάμνησιν. και ακουσον μὴ ἐμὲ τῶ λέγοντος, ἀλλὰ τῶ μακαρία Παύλου. Ὀσάκις ἐσθῆτε τῶ ἄρτων τῶσιν. ἐκ εἰπε, ὁσάκις

Ex lib. 4. Cyrilli adversus Nestorium.

Ex lib.

Ex or.

ἀν ἐδότητε τὴν θεότητα τῷ πνεύματι. Οσακίς ἀν ἐ-
δότητε τὸ ἄρτον τῷ πνεύματι. βλέπετε καὶ τὸ σῶμα τῆς
αὐτοῦ τὸ διὰ τοῦ πνεύματος ὁ παρκαίμενος. Οσακίς ἀν
ἐδότητε τὸ ἄρτον τῷ πνεύματι, οὐδὲν τὸ σῶμα ἀντί-
τυπον. Ἰδὼμεν οὖν πῶς ὁ ἴδιος. Οσακίς ἀν
ἐδότητε τὸ ἄρτον τῷ πνεύματι, καὶ τὸ πνεῦμα τῷ πνεύματι
πι-
νητε, τὸ ἴδιον τὸ κενὸν καταρρίψετε. ἀκούσον
ὁ ἐν τοῖς ἐφεξῆς φανερώτερον, ἀκούσον οὐδέ τι.
ἡς ἡ ὁ ἐρχόμενος; ὁ ἴδιος τὸ ἴδιον τὸ ἀνθρώπου
ἐρχόμενος ἐπὶ τὸ πνεῦμα τὸ οὐρανὸν μὲν δόξης
πολλῆς. καὶ τὸ δὴ μείζον, καὶ τὸ ἀποστόλων ὁ
παρκαίμενος τὸ ἐρχόμενος δίκην, καὶ
κένερον καὶ ἰδὼμεν βολῶν ὁ ἴδιος εἰς ὃν ἐξε-
κέντησεν. ἡς αὖν ὅτι ὁ κενότης; ἡ πλῆρης.
πλῆρης ἡ σῶματος, οὐ θεότης ὅτι.

manducabitis divinitatem hanc, sed quo-
tiescumque manducabitis panem hunc. Vide
de corpore dominico illi propositum esse :
Quotiescumque manducabitis panem hunc,
cujus est ipsum corpus antitypum. Videamus
ergo cujus mors. Quotiescumque
manducabitis panem hunc, & calicem hunc
bibetis, mortem Domini annuntiabitis. Au-
di in sequentibus apertius, donec veniat.
Quis autem veniet? Videbunt filium ho-
minis venientem in nubibus caeli cum gloria
multa. Et quod majus est, ante Aposto-
los Propheta manifestius venientem ostendit,
& clamat de Judæis dicens: Videbunt in quem
compunxerunt. Quid igitur illud compunctum est? Latus
vero non est Dei, sed hominis.

f. Cy-
verius
lum.

Cy-
verius
lum.

Excerpto 10.
Ephes.

Ex lib. 2. ad-
versus Nesto-
rium.

Ἀσύγχυτον τοῦ πνεύματος τῆς φύσεως τῆς θεότητος
συναφῆς. ὁμοιωσάμεν τὸ ἴδιον Θεῶν. σὺν ἡμῶν τὸ
τῆς ἡμετέρας συναφῆς. ὅτι πᾶσι θεοῦ συμ-
παρονομούμενον ἀνθρώπων.
Εἶπεν τὸ ἀναρχόντα ὅτι Θεός, καὶ ὁ ἴδιος τὸ
ἀνθρώπινον ὅτι δύο καὶ μέρη. ἐπαγαγε μέγα-
λῶτα τὸ τὸ συναφῆς ἀξίωμα. ὅτι τὸ δύο ἢ
ἀσύντηκτον κοινὸν, ὅτι τὸ δύο τῶν τῶν ἀξίωμα. τὸ
φύσεων ἡμετέρας, ὁμοιωσάμεν τὴν τῆς ἀξίας ἐνό-
τητα.

Inconfusam igitur servemus natura-
rum conjunctionem; confiteamur in
homine Deum; colamus divina quadam
conjunctione cum Deo omnipotente
adorandum hominem.

Dic de assumpto, quod Deus sit; ad-
jice de assumpto, quod servi forma; infer
postea conjunctionis dignitatem, quod
communis sit duorum auctoritas, quod
eadem sit duorum dignitas; manentibusque
naturis, confitere unitatem.

SERMO TERTIUS
HABITUS A NESTORIO

VELUT IN ARIANOS ET MACEDONIANOS,

reipfa adversus catholicos veræ naturarum vnionis in Christo
defensores, interprete Mario Mercatore.

Ex l. 4. ad-
vers. Nestor.

ΠΛΕΙΟΝΑ τῶν εἰς αὐτὸν κατασκυλεύοντες
φύσεως, ὁ τὸ πνεῦμα τὸ ἴδιον ἀποτίμωτον
φύσεως, ὁ τὸ ἀνθρώπινον αὐτὸ ἀποτίμωτον
σῶμα. Τὸ γὰρ ἐν τῇ Μαρίᾳ, φησὶ, ἠγνήτην, ἐν
πνεύματι ὅτι ἴδιον. καὶ διχαστικῶς τὸ πνεῦμα
ἀνθρώπων. Εφαπέρωθη γὰρ, φησὶν, ἐν
ἑσέ, ἐδικαίωθη ἐν πνεύματι. ὁ δὲ δαίμων φο-
βερὸν ἐργασάμενος. Εγὼ γὰρ, φησὶν, ἐν πνεύματι
Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαίμονα. ὁ τὸ αὐτὸ
ἑσέ πεποιθμένον ναὸν. Τεθάρμα γὰρ, φησὶ, ὁ
πνεῦμα καταβαίνον ὡσεὶ ἀετὸς, καὶ μεμέ-
νηεν ἐπὶ αὐτόν. ὁ τὸ ἀνθρώπινον αὐτὸ γρη-
σαμένον. Ἐντεταμένον γὰρ, φησὶ, τοῖς ἀγίοις
ἀποστόλοις, οἷς ἐξελέξατο διὰ πνεύματος

AMPLIOREM in Christum inju-
riam excogitantes, Spiritum san-
ctum a divina dissecant natura, qui ejus
humanitatem figuravit in vtero Virgi-
nis: Quod enim, inquit Scriptura, in ca-
natum est, de Spiritu sancto est; qui secun-
dum justitiam, quod figuratum est, re-
formavit: Manifestum enim, inquit, in
carne, justificatum est in spiritu; qui eum
terribilem & formidabilem demonibus
faciebat: Ego enim, inquit, in Spiritu
Dei ejicio demonia, qui ejus carnem tem-
plum est fabricatus: Vidi enim spiritum,
inquit, descendentem tanquam columbam, &
manentem super eum; qui ei in calum ascen-
sionem donavit: Precipiens enim, inquit
Scriptura, Apostolis quos elegit per Spiritum
B ij

Matth. i. v. 20.

1. Tim. 3. v. 16.

Luc. 11. v. 19.

Joan. 1. v. 31.

Act. 1. v. 31.